

УДК 811.111'276.2

Борис Д. П.

ПРОДУКТИВНІСТЬ ТЕЛЕСКОПНИХ НЕОСЛЕНГІЗМІВ ПОЧАТКУ ХХІ СТОРІЧЧЯ КРИЗЬ ПРИЗМУ МОРФОТАКТИЧНОГО ПІДХОДУ

Стаття присвячена аналізу особливостей продуктивності різних моделей творення телескопних неосленгів на початку ХХІ століття. Досліджувані одиниці класифіковано за морфотактичним підходом з подальшою їхньою систематизацією за наявними моделями. На основі отриманих даних визначено високопродуктивні, обмежено продуктивні та непродуктивні моделі блендингу в новітніх сленгономенах.

Ключові слова: неосленгізми, моделі телескопії, словотвірна продуктивність, повні телескопізми, часткові телескопізми, гаплогічні телескопізми, інтеркаляційні телескопізми.

Борис Д. П. Продуктивность телескопических неосленгизмов начала ХХІ века сквозь призму морфотактического подхода. – Статья.

Статья посвящается анализу особенностей продуктивности разных моделей образования телескопических неосленгизмов в начале ХХІ века. Исследуемые единицы классифицируются с точки зрения морфотактического подхода с последующей систематизацией в соответствии с существующими моделями. На основании полученных данных определяются высокопродуктивные, ограниченно продуктивные и непродуктивные модели блендинга в новейших сленгономенах.

Ключевые слова: неосленгизмы, модели телескопии, словообразовательная продуктивность, полные телескопизмы, частичные телескопизмы, гаплогические телескопизмы, интеркаляционные телескопизмы.

Borys D. P. Productivity of blending in the slang neologisms of the early 21st century in the light of a morph tactical approach. – Article.

The aim of this article is to analyze the peculiarities of productivity of the different models of blending in the slang neologisms of the early 21st century. The lexical items under scrutiny are classified according to a morph tactical approach and systematized in compliance with the models existing in modern English. The case study conducted on recent slang coinages has substantiated the differentiation between the highly productive, the semi-productive and the non-productive models.

Key words: slang neologisms, blending models, derivational productivity, total blends, partial blends, haplogy blends, intercalative blends.

Неогенез як процес творення нової лексики та фразеології може здійснюватися за допомогою словотворення (нова форма + нове значення), формотворення (нова форма + старе значення), семотворення (стара форма + нове значення) або запозичення (акцептація форми і/або значення з іншої мови у випадку зовнішнього запозичення та перехід форми і/або значення з одного стилю / форми існування мови в інший при внутрішньому запозиченні). Перелічені шляхи збагачення лексики характеризуються специфічними механізмами реалізації, кожен із яких виявляє унікальний рівень продуктивності на різних синхронних зрізах. Саме тому дослідження продуктивності способів словотвору дає можливість не тільки з'ясувати динаміку вербокративних процесів в окремо взятий період, а й виділити тенденції розвитку лексичної системи загалом.

Значний внесок у розробку проблем телескопії в останні десятиліття внесли Л. Бауер, В. У. Дресслер, І. Плаг, Л. Ф. Омельченко, Л. Ф. Соловйова, О. Бат-Ель, Н. О. Лаврова, Х. Фернандес-Домінгес, Т. О. Золотарьова, Г. Лаліч-Крстін, В. Реннер, Л. Д. Кадирова, Е. Маттіелло. Водночас телескопічні особливості сленгових одиниць, які виникли на початку ХХІ століття, досі не досліджувалися.

Метою цієї статті є встановлення особливостей продуктивності моделей творення телескопізмів, які збагатили англійський сленг у ХХІ столітті.

Досягнення цієї мети передбачає розв'язання таких завдань:

– класифікувати англійські телескопічні неосленгізми початку ХХІ століття за морфотактичними типами із подальшою систематизацією їх за відомими моделями;

– здійснити кількісний аналіз досліджуваних одиниць;

– на основі отриманих даних виділити новітні тенденції продуктивності телескопних моделей в англійському сленгу.

Об'єктом дослідження є телескопічні неосленгізми початку ХХІ століття, а предметом – структурні моделі, за якими вони утворені.

Емпіричною базою дослідження стали 136 телескопних неосленгів ХХІ століття, вилучених шляхом суцільної вибірки з тлумачних словників англійського сленгу «The Concise New Partridge Dictionary of Slang and Unconventional English», «Vice Slang» та «The Routledge Dictionary of Modern American Slang and Unconventional English».

Під телескопією прийнято розуміти спосіб словотвору, який становить злиття 2 або більше наявних у мові слів з обов'язковим усиченням принаймні одного з них і / або накладанням їх у місці з'єднання. У вітчизняному мовознавстві телескопію також називають блендингом, вставковим словотвором, графічним словотвором, дифузією, контамінацією, міжслівним накладанням, словозлиттям та стягненням, а отримані одиниці відомі як адиктури, вставки, згортки, контамінанти, контрактири, складноскорочені слова, слова-амальгами, слова-гібриди, слова-злитки, слова-портмоне,

слова-спайки, телеоснови, телескопи та телескопізми [4, 7; 3, 200]. В зарубіжній англійстиці загальноприйнятим вважається термін (*lexical*) *blendings*, хоча тут також трапляються альтернативні найменування на кшталт *amalgams*, *blend words*, *portmanteau (words)*, *complex clippings*, *clipped compounds*, *clipping compounds*, *fusions*, *telescope words* та *word blends* [15, 136; 10, 23-24; 13, 2].

Частинамовознавців розглядає телескопію як окремих спосіб словотвору [13, 137; 12, 122; 9, 52; 11, 115], однак ми схильні тлумачити блендинг як інтеграцію скорочення зі словоскладанням. Спільним для складних слів та телескопізмів є наявність не менш ніж двох кореневих морфем, нерідко також – ідіоматичність значення (відносно значень компонентів) та цільнооформленість структури (внаслідок єдності фонетичного, граматичного й подекуди графічного оформлення). Зі скороченнями телескопізми поєднують усичення одного або обох компонентів (з утворенням фракто-лексем, тобто фрагментів слова, які не мають морфемного статусу [14]) та наявність у їхній основі твірною складного слова (часто прототипного) або словосполучення.

Дехто з лінгвістів [8; 12, 122, 125], які розмежують блендинг і словоскладання, зводять обсяг поняття першого до позначення одиниць, компоненти яких перебувають у сурядному зв'язку (наприклад, *far out* + *fabulous* → *farbulous*), тоді як телескопізми з підрядним зв'язком між компонентами тлумачать як складноскорочені слова (наприклад, *Sunday* + *the Indie* → *the Sindie*). Співність подібного підходу виявляється в надмірній прескриптивності і, як наслідок, нехтуванні наявними емпіричними даними. У плані форми телескопізми як із сурядним (наприклад, 1) *Pakistani* + *English* → *Paklish*; 2) *bed-sitter* + *concrete jungle* → *bed-sit jungle*; 3) *terrier* + *poodle* → *terra-poo*), так і з підрядним (наприклад, 1) *belligerent* + *Asian* → *belasian*; 2) *Renaissance* + *Center* → *Ren Cen*; 3) *romantic* + *comedy* → *rom-com*) зв'язком між компонентами мають ідентичний рівень графічної уніфікованості, оскільки, як видно з прикладів, можуть писатися разом (1), окремо (2) або через дефіс (3).

З погляду морфотактики телескопізми традиційно поділяють на 3 групи: **повні**, **часткові** та **гаплогічні** [1, 176-178]. Оскільки кожна з цих груп реалізується в певних структурних моделях, ми для зручності та унаочнення результатів аналізу будемо послуговуватися запропонованими Т. О. Золотарьовою буквеними формулами, де **A** приймається за ініціальний фрагмент першого вихідного слова, **B** – за фінальний фрагмент першого вихідного слова, **C** – за ініціальний фрагмент другого вихідного слова і **D** – за фінальний фрагмент другого вихідного слова [2, 92-93].

До **повних телескопізмів** належать одиниці, які складаються з 2 і більше усичених основ/фрагментів слів. Неосленгізми, які входять до цієї групи, творяться за такими моделями:

– модель **AB + CD → AD** (ініціальний фрагмент першого компонента + фінальний фрагмент другого компонента), за якою утворилися неосленгізми *bed-sit jungle* (*bed-sitter* + *concrete jungle*) «район міста, де здаються здебільшого однокімнатні квартири; життя в найманій однокімнатній квартирі», *bizzurd* (*bizarre* + *absurd*) «дивний / екстравагантний і абсурдний», *blart* (*blab* + *blurt*) «говорити машинально / як робот», *bluejack* (*Bluetooth* + суфікс *-jack*) «відправляти анонімне повідомлення на чийсь мобільний телефон за допомогою технології *Bluetooth*», *Brambladesh* (*Brampton* + *Bangladesh*) / *Bramistan* (*Brampton* + суфікс *-stan*) «Брамптон (одне з передмість Торонто)», *Bris-vegas* (*Brisbane* + *Las Vegas*) «Брісбен», *Britland* (*Britain* + суфікс *-land*) «Британія», *Caniac* (*the Canadiens* + *maniac*) «фанат хокейного клубу «Монреаль Канадієнс», *Char-tocracy* (*the Charter* + суфікс *-cracy*) «Канада (з погляду надмірно розширених повноважень судової влади, гарантованих Канадською хартією прав і свобод)», *combats* (*combat* + *trousers*) «камуфляжні штани», *farbulous* (*far out* + *fabulous*) «ультрамоделний; (про одяг історичних реконструкторів) історично недостовірний», *fash hag* (*fashion* + *fag hag*) «модниця», *Folex* (*fake* + *Rolex*) «дешева підробка наручного годинника марки *Rolex*», *Gaspers* (*Great* + *Aspers*) «Еспери з Вінніпегу (сімейство видатних канадських політичних, соціальних та культурних діячів)», *glamazon* (*glamorous* + *Amazon*) «атлетична красуня; красуня з характером», *Hongcouver* (*Hong Kong* + *Vancouver*) «Ванкувер (провінція Британська Колумбія)», *labradoodle* (*Labrador* + *poodle*) «лабрадудль, помісь лабратора-ретривера та пуделя», *Paklish* (*Pakistani* + *English*) «який має англо-пакистанське коріння», *pantzilla* (*pants* + *Godzilla*) «Силденафіл; Віагра», *soshing* (*social* + *engineering*) «маніпуляція людською свідомістю», *trike* (*tricycle* + *bike*) «трайк, трьохколісний мотоцикл», *truggy* (*truck* + *buggy*) «трагі (різновид позашляховика)», *twunt* (*twat* + *cunt*) «покидьок, мерзотник; ідіот»;

модель **AB + CD → AC** (ініціальний фрагмент першого компонента + ініціальний фрагмент другого компонента), яка детермінувала появу неосленгізмів *bobo* (*bourgeois* + *bohemian*) «представник богемної буржуазії», *CanCon* (*Canadian* + *Content*) «мінімальний обов'язковий відсоток національного медіа-продукту в канадському телерадіомовленні», *CanCult* (*Canadian* + *Culture*) «канадська культура», *CanLit* (*Canadian* + *Literature*) «канадська література», *cockapoo* (*cocker* + *poodle*) «кокапу, помісь кокер-спанієля та пуделя», *hundoe* (*hundred* + *dollars*) «сто доларів», *lesbro* (*lesbian* + *brother*) «чоловік, який дружить із лесбіянками», *lit crit* (*literary* + *criticism*) «літературна критика», *po-mo* (*post* + *modernist*) «філософ-постмодерніст», *Rad-Can* (*Radio* + *Canada*) «франкомовна редакція СВС (Канадської телерадіомовної корпорації)», *Ren Cen* (*Renaissance* + *Center*) «Ренесанс-центр у Детрой-

ті (штат Мічиган)», *RevCan* (*Revenue* + *Canada*) «Канадське податкове агентство», *rom-com* (*romantic* + *comedy*) «романтична комедія», *sat-com* (*satellite* + *communications*) «спутниковий зв'язок», *sojo* (*solo* + *journalist*) «тележурналіст, який працює сам (без команди)», *terra-poo* (*terrier* + *poodle*) «помісь тер'єра та пуделя»;

модель **AB + CD → BD** (фінальний фрагмент першого компонента + фінальний фрагмент другого компонента), не представлена жодним прикладом у нашому корпусі неосленгізмів.

Зауважимо, що О. Бат-Ель [6, 66] та Л. Бауер [7, 1635] заперечують телескопічність одиниць, утворених за моделлю **AB + CD → AC**, вважаючи їх випадками усичення складних слів. З таким підходом важко погодитися, оскільки, по-перше, всі бленди утворені на основі складних слів (реальних або таких, що існують у свідомості їхнього автора). По-друге, з погляду структури всі 3 моделі повних телескопізмів утворюються за ідентичною моделлю **один фрагмент першого компонента + один фрагмент другого компонента**. Відтак, заперечення моделі **AB + CD → AC** ставить під сумнів доцільність виокремлення моделей **AB + CD → AD** та **AB + CD → BD**, а отже, й існування повних телескопізмів як таких.

Часткові бленди утворюються шляхом злиття усиченої основи / фрагмента одного слова і повної основи другого. Тут можливими є 3 варіанти:

– модель **AB + CD → ACD** (ініціальний фрагмент першого компонента + повна основа другого компонента), яка лежить в основі неосленгізмів *accibounce* (*accident* + *bounce*) «невелика дорожньо-транспортна пригода», *belasian* (*belligerent* + *Asian*) «п'яний, агресивно настроєний азіат», *Beverley Pills* (*Beverley Hills* + *pills*) «вікодин», *bluesnarf* (*Bluetooth* + *sнарf*) «займатися крадіжкою особистих даних з мобільного телефону за допомогою технології *Bluetooth*», *cankle* (*calf* + *ankle*) «товста щиколотка», *Chessex girl* (*Chelsea* + *Essex girl*) «заможна представниця вищого класу з вульгарно гламурними смаками і / або манерами», *clog* (*camera* + *log*) «викладати фотографію з мобільного телефону в Інтернет», *deja fuck* (*déjà vu* + *fuck*) «переживання ефекту дежавю під час сексу з новим партнером», *dot-bomb* (*dot-com* + *bomb*) «збанкрутіла Інтернет-компанія», *entrepreneur* (*entrepreneur* + *nerd*) «приватний підприємець, який має бізнес у галузі інформаційних технологій», *erecstasy* (*erection* + *ecstasy*) «рекреаційна суміш наркотику MDMA та Віагри», *foaklies* (*fake* + *Oakley*) «дешева підробка спортивних окулярів марки *Oakley*», *Hinglish* (*Hindi* + *English*) «хінгліш, суміш англійської та індійських мов», *quegg* (*queer* + *egg*) «гомосексуаліст», *rangood* (*rangoon* + *good*) «дика марихуана», *San Bernaghetto* (*San Bernardino* + *ghetto*) «Сан-Бернардіно (штат Каліфорнія)», *shlong* (*short* + *long*) «стрижка «маллет», *the Sindie* (*Sunday* + *the Indie*) «недільний випуск британської газети «The Indepen-

dent», *Singlish* (*Singaporean* + *English*) «сингапурський варіант англійської мови», *swass* (*sweaty* + *ass*) «пітні сідниці», *Vangroovy* (*Vancouver* + *groovy*) «Ванкувер (провінція Британська Колумбія)»;

– модель **AB + CD → ABD** (повна основа першого компонента + фінальний фрагмент другого компонента), за якою утворилися неосленгізми *angryphone* (*angry* + *anglophone*) «англомовний канадець», *arsetronaut* (*arse* + *astronaut*) «гомосексуаліст», *babyflot* (*baby* + *Aeroflot*) «російські авіалінії після розпаду Аерофлоту в 1991 році», *barparazzi* (*baps* + *paparazzi*) «папараці, які знімають знаменитостей топлес», *bergly seltzer* (*bergly* + *Alka-Seltzer*) «характерний шипучий звук при таненні (частини) айсберга», *bling-tastic* (*bling* + *fantastic*) «суперпонтівий», *bootylicious* (*booty* + *delicious*) «який має «апетитні» сідниці», *cashish* (*cash* + *hashish*) «гроші», *chapstick lesbian* (*chap* + *lipstick lesbian*) «дайк, андрогінна атлетична лесбіянка», *chavtastic* (*chav* + *fantastic*) «відверто гопницький», *cock-jockey* (*cock* + *disc jockey*) «гіперсексуальний чоловік», «сексуальна машина», *Crack Berry* (*crack* + *Blackberry*) «смартфон *Black Berry*», *craptabulous* (*crap* + *fantabulous*) «кошмарний, паскудний», *craptacular* (*crap* + *spectacular*) «кошмарний, паскудний», *craptastic* (*crap* + *fantastic*) «кошмарний, паскудний», *decknician* (*deck* + *technician*) «вправний ді-джей», *desk rage* (*desk* + *road rage*) «насильство в офісах», *dragula* (*drag* + *Dracula*) «трансвестит / травесті-діва, які перевтілюються в жіночий образ тільки вночі», *droplifting* (*drop* + *shoplifting*) «підкидання власних компакт-дисків на полиці музичної крамниці (практикується музикантами-початківцями / політичними активістами)», *fauxmosexual* (*faux* + *homosexual*) «гомосексуаліст, який поводить себе, як гетеросексуал», *fobbitt* (*FOB* + *hobbit*) «солдат, який дислокується на передовій оперативній базі (і тому знаходиться на безпечній відстані від місця проведення серйозних бойових дій)», *fratistic* (*frat* + *fantastic*) «пов'язаний зі студентськими братствами», *freeganism* (*free* + *veganism*) «фріганізм (форма антиглобалізму, яка передбачає вживання в їжу придатних продуктів харчування зі звалищ, сміттєвих контейнерів тощо з метою заперечення цінностей суспільства споживання)», *gay-tastic* (*gay* + *fantastic*) «підкреслено / яскраво гомосексуальний», *goneburger* (*gone* + суфікс *-burger*) «залишки», *greenwash* (*green* + *whitewash*) «вдавання схвильованості екологічними проблемами», *greylist* (*grey* + *blacklist*) «розглядати (чиюсь кандидатуру) на доцільність внесення до чорного списку, ≈ тримати під ковпаком», *Japanglish* (*Japan* + *English*) «інгріш, суміш японської та англійської мов», *man-scaping* (*man* + *landscaping*) «чоловіча епіляція», *newzak* (*news* + *muzak*) «другорядні новини», *peke-a-poo* (*Peke* + *poodle*) «пекепу, помісь пекінеса та пуделя», *poptastic* (*pop* + *fantastic*) «фантастичний», *raggastani* (*ragga* + *Pakistani*) «член індійської мо-

лодіжної банди у Великобританії; представник індійської молодіжної субкультури у Великобританії), *raparazzi* (*rap* + *pararazzi*) «еліта хіп-хопу», *retrosexual* (*retro* + *metrosexual*) «ретросексуал (чоловік, який дотримується традиційних поглядів на манеру вдягатися і не приділяє надмірної уваги своїй зовнішності)», *robotard* (*robo* + *retard*) «наркоман, який вживає декстрометорфан», *saga lout* (*Saga* + *lager lout*) «старий хуліган / дебошир», *Scallicon Valley* (*scally* + *Silicon Valley*) «комп'ютерна індустрія Ліверпуля», *s(c)hlocker* (*schlock* + *shocker*) «низькосортний фільм жажів / трилер», *shagtastic* (*shag* + *fantastic*) «ультра сексуальний», *shredache* (*shred* + *headache*) «головний біль унаслідок перевтоми під час занять серфінгом», *snatch 22* (*snatch* + *Catch-22*) «дуже некрасива жінка, справжнє опудало», *spamouflage* (*spam* + *camouflage*) «спамерське програмне забезпечення, яке намагається обійти програми-фільтри спаму», *toolie* (*tool* + *Schoolie*) «дорослий чоловік, який приєднується до австралійського студентського свята випускників *Schoolies* у пошуках сексуальних пригод», *va(r)davision* (*varda* + *television*) «телевізор», *Weblish* (*web* + *English*) «спрощений креолізований варіант англійської мови, який використовується в Інтернет- та смс-спілкуванні», *Windypeg* (*windy* + *Winnipeg*) / *Winterpeg* (*winter* + *Winnipeg*) «Вінніпег (провінція Манітоба)», *yoofsplotation* (*yoof* + *exploitation*) «використання молодіжної культури / агрибутики з комерційною метою»;

– модель $\underline{AB} + \underline{CD} \rightarrow \underline{ABC}$ (повна основа першого компонента + ініціальний фрагмент другого компонента), яка в нашому дослідженні виявилася непродуктивною.

Гаплогічними є бленди, які характеризуються міжсловним графічним і / або фонетичним накладанням. З огляду на фактичну оформленість двох основних поглядів на природу гаплогічних телескопізмів пропонується розмежовувати **широкий** та **вузький підходи** до розуміння суті цього явища.

Яскравим прикладом першого підходу є позиція Т. О. Золотарьової, яка зводить обсяг поняття «гаплогічні бленди» до 2 моделей:

– модель $\underline{AB} + \underline{CD} \rightarrow \underline{AOD}$ (де **O** – спільний елемент), куди вчена відносить лексеми *sheeple* (*sheep* + *people*) та *Gleek* (*Glee* + *geek*);

– модель $\underline{AB} + \underline{CD} \rightarrow \underline{A(BC)D}$, за якою утворились одиниці на кшталт *winterval* (*winter* + *interval*) та *blaccent* (*black* + *accent*) [2, 93].

Запропонована класифікація, однак, є доволі суперечливою. Оскільки гаплогічність може реалізуватися «при зіткненні на морфемному шві тотожних складів» [5, 139], відсутні підстави називати простий збіг однакових голосних на стику усичених компонентів (довгий монофтонг /i:/ для *sheeple* (*sheep* + *people*) та *Gleek* (*Glee* + *geek*)) гаплогічним. Це означає, що обидві моделі є фактично ідентичними, оскільки як **O**, так і **(BC)** позначають отриманий у результаті накладання спільний еле-

мент. Більш обґрунтованим зразком широкого підходу до розуміння гаплогічних телескопізмів виглядає позиція Л. Ф. Омельченко та Л. Ф. Соловйової [5, 139-140], які виводять **O** за рамки фонетичного рівня на морфологічний та морфологічний рівні, що особливо яскраво простежується в ілюстративній лексемі *Edisonograph* (*Edison* + *phonograph*).

Водночас широке розуміння гаплогічних блендів має два суттєвих недоліки. По-перше, з погляду структури розглянуті приклади можна співвіднести з двома моделями часткових телескопізмів ($\underline{AB} + \underline{CD} \rightarrow \underline{ABD}$ та $\underline{AB} + \underline{CD} \rightarrow \underline{ACD}$). Виникає запитання про доцільність виокремлення гаплогічних блендів в окрему групу на рівні з повними та частковими. По-друге, з'являється проблема класифікації одиниць, які в результаті злиття повністю зберігають обидві основи фонетично і/або графічно (наприклад, *Blinglish* ← *bling* + *English*) і тому не можуть трактуватися ні як повні, ні як часткові бленди. Ця суперечність власне і породжує другий, вузький, підхід до розуміння суті гаплогічних телескопізмів [1, 177-178], згідно з яким гаплогічною виступає лише модель $\underline{AB} + \underline{CD} \rightarrow \underline{A(BC)D}$. Спираючись на логічніше, вузьке, тлумачення гаплогічних блендів, до цієї групи ми відносимо неосленгізми *autocutie* (*Autocue* + *cutie*) «симпатична, але недалека телеведуча», *Blinglish* (*bling* + *English*) «англійська мова світлошкірої міської молоді з елементами сленгу та говірки темношкірих», *bodilicious* (*body* + *delicious*) «апетитне» тіло», *craptitude* (*crap* + *aptitude*) «жалюгідність; несмак; нетямущість», *Generation XL* (*Generation X* + *XL*) «покоління сучасних дітей, які страждають від ожиріння», *hacktivist* (*hack* + *activist*) «хактивіст (особа, яка пропагує певну ідеологію за допомогою соціально орієнтованого хакінгу або комп'ютерного тероризму)», *Jan Hammered* (*Jan Hammer* + *hammered*) «п'яний», *manthrax* (*man* + *anthrax*) «невірні чоловіки» та *sexile* (*sex* + *exile*) «змушувати сусіда по кімнаті ночувати в іншому місці (через заплановану інтимну зустріч)».

Зібраний фактичний матеріал містить і такі приклади неосленгізмів, які, будучи телескопізмами, не співвідносяться із жодною з проаналізованих [1, 176-178; 2, 92-93] моделей. Ці одиниці утворені шляхом субституції медіального фрагмента першого компонента повною основою другого компонента. Якщо $\underline{ABC}$ прийняти за структуру першого компонента, а $\underline{DE}$ – другого, то формула блендингу матиме такий вигляд: $\underline{ABC} + \underline{DE} \rightarrow \underline{ADEC}$. З огляду на місце субституції цю групу блендів в зарубіжній англістиці називають *sandwich words*, *intercalative blends*, *noncontiguous blends* або *implanted blends* [11, 121]. Формально **інтеркаляційні телескопізми** можна розглядати як підвид часткових блендів, оскільки вони містять ініціаль-

ний та фінальний фрагменти першого компонента та повну основу другого. До інтеркаляційних телескопізмів належать неосленгізми *adorkable* (*adorable* + *dork*) «милий (завдяки своїй дивакуватості / ексцентричності)», *Afkansastan* (*Afghanistan* + *Kansas*) «афганська марихуана, вирощена в Канзасі», *Daily Torygraph* (*Daily Telegraph* + *Tory*) «газета *The Daily Telegraph*», *excess leggage* (*excess luggage* + *leg*) «надмірно оголені ноги», *Maniblowba* (*Manitoba* + *blow*) / *Manisnowba* (*Manitoba* + *snow*) «Манітоба (натяк на холодні вітряні зими в регіоні)», *Nirvana Scotia* (*Nova Scotia* + *nirvana*) «Нова Шотландія».

Аналіз 136 англійських телескопічних неосленгізмів початку ХХІ сторіччя засвідчує суттєве кількісне переважання часткових (85) блендів над повними (41) та гаплогічними (10). Серед часткових блендів найвищою продуктивністю характеризується комбінація повної основи першого компонента з фінальним фрагментом другого компонента за моделлю $AB + CD \rightarrow ABD$ (54), а серед повних блендів найпродуктивнішим виявилось поєднання ініціального фрагмента першо-

го компонента з фінальним фрагментом другого компонента (модель $AB + CD \rightarrow AD$ (25)). Таким чином, моделі $AB + CD \rightarrow ABD$ (54), $AB + CD \rightarrow AD$ (25) та $AB + CD \rightarrow ACD$ (22) можна вважати високопродуктивними, моделі $AB + CD \rightarrow AC$ (16), $AB + CD \rightarrow A(BC)D$ (10) та $ABC + DE \rightarrow ADEC$ (9) – обмежено продуктивними, а не представлені жодним прикладом у нашому корпусі неосленгізмів моделі $AB + CD \rightarrow BD$ та $AB + CD \rightarrow ABC$ – непродуктивними. Зауважимо, що отримані кількісні дані включають також близько десятка вульгаризмів, які, однак, з моральних міркувань були свідомо вилучені нами з ілюстративного матеріалу статті.

Перспективними напрямками дослідження виступають як синхронне зіставлення даних про продуктивність телескопії, отриманих на основі дослідження різних груп лексики, з метою з'ясування дериватологічних особливостей неогенезу, так і аналіз телескопічних моделей у діахронічному плані, покликаний шляхом порівняння контрольних синхронних зрізів встановити тенденції зміни лексичної системи в часовій протяжності.

Література

1. Бортничук Е. Н. Словообразование в современном английском языке / Е. Н. Бортничук, И. В. Василенко, Л. П. Пастушенко. – Киев: Издательство при Киевском государственном университете издательского объединения «Вища школа», 1988. – 263 с.
2. Золотарева Т. А. Структурный анализ телескопных новообразований в современном английском языке / Т. А. Золотарева // Известия Волгоградского государственного педагогического университета. – 2011. – Том 56. – Вып. 2. – С. 91-94.
3. Кадырова Л. Д. Деривационные модели контаминированных образований в текстах СМИ / Л. Д. Кадырова // Политическая лингвистика. – № 3 (49). – 2014. – С. 200-205.
4. Лаврова Н. А. Контаминация в современном английском языке: структура, семантика, прагматика / Н. А. Лаврова // Вестник Челябинского государственного университета. – 2011. – № 8 (223). – Филология. Искусствоведение. – Вып. 51. – С. 88-93.
5. Омельченко Л. Ф. Структура та семантика гаплогічних телескопізмів / Л. Ф. Омельченко, Л. Ф. Соловійова // Збірник тез V Всеукраїнської наукової конференції «Каразинські читання: Людина. Мова. Комунікація». – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразина, 2005. – С. 139-141.
6. Bat-El O. Blend / O. Bat-El // Encyclopedia of Language and Linguistics (Second Edition), 14 Vols / ed. by K. Brown. – Oxford: Elsevier, 2006. – Vol. 2. – P. 66-70.
7. Bauer L. Lexical Word-Formation / L. Bauer, R. Huddleston // The Cambridge Grammar of the English Language / ed. by R. Huddleston, G.K. Pullum. – Cambridge: Cambridge University Press, 2002. – P. 1621-1721.
8. Dressler W. U. Extragrammatical vs. Marginal Morphology / Wolfgang U. Dressler // Extragrammatical and Marginal Morphology / ed. by U. Doleschal, A. M. Thornton. – Munich: Lincom Europa, 2000. – P. 1-10.
9. Fernández-Domínguez J. Productivity in English Word-Formation: An Approach to N+N Compounding / J. Fernández-Domínguez. – Peter Lang AG, Internationaler Verlag der Wissenschaften, 2009. – 194 p.
10. Hauptman D. Acronymia: A Celebratory Roundup of Nomenclature Yielding Mischief: Abbreviations, Neologisms, Initialisms, Acronyms / D. Hauptman. – Dell Pub Co, 1993. – 271 p.
11. Mattiello E. Extra-Grammatical Morphology in English: Abbreviations, Blends, Reduplicatives, and Related Phenomena (Topics in English Linguistics) / E. Mattiello. – De Gruyter Mouton, 2013. – 341 p.
12. Plag I. Word-Formation in English / I. Plag. – Cambridge University Press, 2003. – 240 p.
13. Renner V. Introduction: A Bird's-Eye View of Lexical Blending / V. Renner, F. Maniez, P. J. L. Arnaud // Cross-Disciplinary Perspectives on Lexical Blending / ed. by V. Renner, F. Maniez, P. J. L. Arnaud. – De Gruyter Mouton, 2012. – p. 1-9.
14. Renner V. Predicting Stress Assignment in Lexical Blends: The Case of English and Serbian / V. Renner, G. Lalić-Krstin // ELLSIR International Conference, 2009, Belgrade, Serbia. – Vol.1. – P. 265-273.
15. The Oxford Companion to the English Language / ed. by T. McArthur. – Oxford University Press, 1992. – 1184 p.

Джерела ілюстративного матеріалу

16. Dalzell T. The Concise New Partridge Dictionary of Slang and Unconventional English / T. Dalzell, T. Victor. – Routledge, 2008. – 721 p.
17. Dalzell T. Vice Slang / T. Dalzell, T. Victor. – Routledge, 2008. – 206 p.
18. The Routledge Dictionary of Modern American Slang and Unconventional English / Ed. by Tom Dalzell. – Routledge, 2009. – 1104 p.